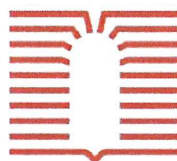

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

Warsztaty historii XIX wieku
Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego
Warszawa 20-22 VI 2021

Badania nad historią XIX stulecia są kluczowe dla zrozumienia genezy nowoczesności. Spotkanie dwóch światów: tradycyjnego i bardziej nam współczesnego w „epoce pary i elektryczności”, stawia przed historykami i historyczkami szereg wyjątkowych wymagań źródłowych i metodologicznych. Wychodząc naprzeciw potrzebom głębszego rozpoznania narzędzi analitycznych, przydatnych w interpretacjach źródeł z okresu XIX stulecia, zapraszamy do udziału w warsztatach naukowych dla studentek i studentów studiów licencjackich i magisterskich. Bieżąca edycja poświęcona jest namysłowi nad materiałami do studiów nad szeroko rozumianą ikonosferą.

Cele

- przygotowanie do pracy z materiałami źródłowymi o charakterze wizualnym z okresu XIX wieku
- przekazanie praktycznych kompetencji w zakresie krytyki i interpretacji źródeł wizualnych
- opanowanie wybranych technik i narzędzi użytecznych w interpretacji źródeł dotyczących ikonosfery w XIX wieku

Uczestnicy

- studenci i studentki historii studiów pierwszego i drugiego stopnia, z uniwersytetów polskich

Język

- polski

Metodyka

- zajęcia odbędą się w formie dyskusji na platformie cyfrowej, w czasie rzeczywistym; wymagane jest zapoznanie się z materiałami dostarczonymi przed rozpoczęciem zajęć.

Informacje dodatkowe

- uczestnicy otrzymają pakiety edukacyjne, zawierające źródła i niezbędną literaturę przedmiotu, z którą należy zapoznać się przed zajęciami
- zgłoszenia: list motywacyjny do 2500 znaków ze spacjami, przesłany do 3 maja 2021 r. w formie pdf, na adres: warsztaty19wiek@uw.edu.pl. Informacje o przyjęciu bądź odrzuceniu aplikacji będą rozsyłane 15 maja 2021 r.
- warsztaty odbędą się w systemie online, za pomocą platformy google meet, linki zostaną przesłane uczestnikom wraz z materiałami do zajęć.
- istotą zajęć jest aktywna dyskusja wykonywanie zleconych przez prowadzących zadań, stąd niezbędne jest dostęp uczestników do stabilnego łącza internetowego oraz kamery i mikrofonu.
- uczestnicy, którzy wezmą udział w 90% zajęć, otrzymają pisemne poświadczenia ukończenia warsztatu.

Plan i program zajęć

czas	20 VI 2021	21 VI 2021	22 VI 2021
10.00–11.30	Wykład wprowadzający prof. Jarosław Czubaty	Fotografia prof. Jolanta Sikorska-Kulesza	Fotografia prof. Jolanta Sikorska-Kulesza
12.00–13.30	Ikonosfera miejska prof. Grażyna Szelągowska	Ikonosfera miejska prof. Grażyna Szelągowska	Ikonosfera miejska prof. Grażyna Szelągowska
14.30–16.00	Karykatura prof. Piotr Szlanta	Karykatura prof. Piotr Szlanta	Karykatura prof. Piotr Szlanta

Wykład wprowadzający: Wprowadzenie do analizy ikonosfery w czasach Księstwa Warszawskiego
dr hab. Jarosław Czubaty, prof. ucz.

Profesor w Zakładzie Historii XIX w. na Wydziale Historii Uniwersytetu Warszawskiego. Zajmuje się przemianami społecznymi, mentalnością polityczną, ideologiami i historią wojskową schyłku XVIII i pierwszej połowy XIX w. Opublikował m.in.: *Wodzowie i politycy. Generalicja polska 1806–1815*, Warszawa 1992; *Warszawa 1806–1815. Miasto i ludzie*, Warszawa 1997; *Rosja i świat. Wyobrażenia polityczna elity imperium rosyjskiego w początkach XIX wieku*, Warszawa 1997; *Zasada "dwóch sumień". Normy postępowania i granice kompromisu politycznego Polaków w sytuacjach wyboru (1795–1815)*, Warszawa 2005; *Księstwo Warszawskie (1807–1815)*, Warszawa 2012; *The Duchy of Warsaw 1807–1815*, Bloomsbury 2016.

Kwestie charakterystycznych dla danej kultury wyobrażeń wizualnych otaczających człowieka oraz roli odgrywanej przez nie w ogólnym systemie kultury, czy ich oddziaływanie na jednostki i zbiorowości od dawna przyciągają uwagę kulturoznawców, antropologów społecznych i socjologów. Odwołując się do przykładów różnych typów ikonosfery m.in. związanych ze strefą publiczną i prywatną, kreowaniem zbiorowych wyobrażeń i identyfikacji, czy sposobami komunikacji pozawerbalnej, spróbujemy odpowiedzieć na pytania: w jakim stopniu stanowią one obszar dostępny dla badań historycznych? Co nowego wniesie do refleksji historycznej uwzględnienie podobnych kwestii?

Ikonosfera miejska

dr hab. Grażyna Szelańska, prof. ucz.

Pracuje w Zakładzie Historii XIX wieku. Kierunki badań: historia Skandynawii XVII-XX w., historia społeczna XIX i XX wieku, historia filmu oraz film w warsztacie historyka. Członek redakcji i zastępca redaktora naczelnego "Przeglądu Humanistycznego". Autorka m.in.: *Idea zjednoczonej Północy w skandynawskim ruchu studenckim I połowy XIX wieku*, Warszawa 1992, *Poddany i obywatel. Stowarzyszenia społeczne w Danii w dobie transformacji ustrojowej w XIX wieku*, Warszawa 2002, *Dania. Historia państw świata w XX i XXI wieku*, Warszawa 2010), (z K. Szelańską *„Historia Norwegii XIX i XX wieku”* Warszawa 2019).

1. Symbole historyczne, narodowe i religijne w przestrzeni miejskiej
2. Symbolika w przestrzeni miejskiej na przykładzie Warszawy
3. Symbolika w przestrzeni miejskiej na przykładzie Kopenhagi

Celem zajęć, jest wykształcenie umiejętności warsztatowych pozwalających na analizę elementów przestrzeni miejskiej – architektury, założeń urbanistycznych, pomników. Pytania badawcze, jakie będą nami kierować, to:

W jaki sposób symbolika historyczna pojawia się w przestrzeni miejskiej?

Czy istnieje tzw. polityka historyczna w przestrzeni miejskiej w XIX wieku?

Jakie są jej formy i sposoby realizacji?

Jaką pełniły rolę?

Czy można mówić o walce na symbole (jakie?) w przestrzeni, w odniesieniu do XIX stulecia, albo o symbolicznym zawłaszczaniu tejże przestrzeni?

Karykatura

dr hab. Piotr Szlanta, prof. ucz.

Profesor w Zakładzie Historii XIX wieku na Wydziale Historycznym UW. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się wokół historii przełomu XIX i XX wieku, zwłaszcza dziejów Polski, Niemiec, stosunków międzynarodowych oraz pierwszej wojny światowej. Autor min. *Tannenberg 1914*, Warszawa 2010, *Wilhelm II. Ostatni z Hohenzollernów*, Warszawa 2015, *Polakożerca kontra wrogowie Rzeszy. Cesarz Wilhelm II i Polacy 1888-1918*, Warszawa 2019. Redaktor miesięcznika „Mówią Wieki”, w którym przez kilka lat prowadził rubrykę „Historia w karykaturze”. W 2014 r. przygotował koncepcję wystawy „Wielka Wojna i Pokój” prezentowanej w Muzeum Karykatury w Warszawie i Muzeum Historycznym w Ełku.

1. Płeć i role społeczne w karykaturze XIX w. [emancypantki, afera Eulenburga]
2. Na drodze ku wojnie. Stosunki międzynarodowe w karykaturze przełomu XIX i XX wieku
3. Obrazy wroga w propagandzie Wielkiej Wojny

Celem zajęć jest opanowanie metod i technik interpretacji różnych rodzajów karykatury tworzonej i wydawanej w XIX stuleciu. Szczególny nacisk zostanie położony na problemy społecznego i politycznego kontekstu funkcjonowania takich źródeł.

Fotografia

dr hab. Jolanta Sikorska-Kulesza, prof. ucz.

Pracuje w Zakładzie Nauk Pomocniczych Historii, Źródłoznawstwa i Metodologii na Wydziale Historii Uniwersytetu Warszawskiego. Zajmuje się historią społeczną XIX w. Królestwa Polskiego i dawnego Wielkiego Księstwa Litewskiego w okresie zaborów oraz edytorstwem źródeł. Jest autorką m.in. książki *Drobna szlachta na Litwie i zach. Białorusi* - o procesie wykluczania ze stanu szlacheckiego najuboższych jego warstw, *Zło tolerowane. Prostytucja w Królestwie Polskim 1815-1915* - o polityce władz wobec zjawiska prostytucji, wydała *Album policmajstra warszawskiego. Pamiętka buntu 1860-1865* oraz pamiętniki Apolonii z Dalewskich Sierakowskiej (z prof. T. Bairašauskaitė) i Władysława Zahorskiego.

Opis zajęć

1. Czy fotografia może zagrażać władzy? Album policmajstra warszawskiego jako źródło do historii politycznej i społecznej XIX wieku
2. Moda na fotografie i znowu polityka.

Celem warsztatów jest przedstawienie roli fotografii portretowej z lat 60. XIX w. jako źródła historycznego. Co badanie fotografii może nam powiedzieć o postawach politycznych, tożsamościowych, o stylu życia, codzienności, a także o funkcji samej fotografii w życiu prywatnym i zbiorowym, wykorzystywaniu do celów propagandowych i policyjnych. Studenci zapoznają się z metodami badania, wymagającymi nie tylko analizy źródła fotograficznego, wiedzy z zakresu techniki powstawania fotografii, jej upowszechnienia i obiegu w formie odbitek i reprodukcji w prasie, ale też kwerendy innych typów źródeł.

Komitet organizacyjny warsztatów

dr hab. Artur Markowski (przew.)

dr hab. Grażyna Szelągowska, prof. ucz,

dr hab. Jolanta Sikorska-Kulesza, prof. ucz,

dr hab. Jarosław Czubaty, prof. ucz.

dr hab. Piotr Szlanta, prof., ucz.